

Tallimäe küüni, Mõisa töllakuuri, Mõisa aed ja Ääre kinnistute detailplaneeringu (planeering) sotsiaalsete mõjude analüüsi tutvustav avalik arutelu

Asukoht: Hellenurme teenuskeskus, Hellenurme küla

Kuupäev: 15.09.2020 algus kell: 18.00

Osalejad: osalejate nimekiri asub arengu- ja planeeringuosakonnas

Päevakord:

1. Planeeringu lahenduse tutvustus;
2. Sotsiaalsete mõjude (SM) analüüsi tutvustus;
3. SM analüüsi lähteülesande ja analüüsile koostatud eksperthinnangu tutvustus;
4. Piirkonnakogu ettekanne;
5. Arutelu, küsimused-vastused.

1. FE Arhitektid planeerija Katrin Baumann tutvustab planeeringu lahendust. Näitab joonisel, et planeeringus näidatud Pos 1 krundile tulevad töllakuuri töötoad, huviala ruumid, planeeritavasse uude hoonesse 30 kohaline elukorpus. Pos 2 krundile planeeritakse olemasoleva elukorpuse laiendamise teel juurde 1 elukorpus. Ääre kinnistu jagamisel saab pos 2 maad juurde, et rajada puurkaev. Rajatakse tuletõrje veevõtukoht, mis teenindaks tervet piirkonda.

Küsimus: parkimiskohtade arv planeeringus on sarnane praegusele. Aga autod ei mahu juba praegu ära. Pargitakse maantee äärde. Ka personali jaoks tuleb näidata täiendav vajadus. On normid, aga tegelik olukord on teine.

Planeerija: Maantee ääres ei peaks parkima, saab panna vastava keelumärgi. Territooriumile on võimalus kohti juurde rajada, aga normide kohane parkimiskohtade arv on planeeringus antud.

Huvitatud isik: Leiame kinnistul võimaluse parkimiseks, ka meile ei meeldi, et maantee ääres pargitakse. See olukord on ajutine, seoses eriolukorraga. Terviseamet nõuab, et elanikele oleks eraldi liikumisala territooriumil, seetõttu eraldasime parkimise arvelt ühe ala.

Kommentaari: Koroonat ei kao ning parkimisnormide üle ei vaidlegi, päris elu on natuke teine ja hoolealused soovivad edaspidi ka jalutusala.

Huvitatud isik: Ostsime planeeringuala kõrvale kinnistu ja saame suunata jalutamise sellele.

Küsimus: Kui tuleb 30 kohaline korpus, mis on tubade arv. Millised on normid?

Huvitatud isik: Nõue voodikoha kohta 8m², meil on planeeritud 15m² ja 3m² pesemiseks ning söögiruumid, personaliruumid jne. 15 tuba tuleb ühte hoonesse.

2. Planeeringu sotsiaalsete mõjude analüüsi teostaja Vaike Raudava tutvustab analüüsi. Tutvustab erinevaid aspekte ja teooriat, kuidas ta selle analüüsi käigus lahenduseni jõudis. Tegi hooldekodu vaatenurgast, selgitab, et on sõltumatu uuringu koostaja. Tutvustab meetodit „kogum kogukonnas“. Selgitab erihooldekandeesutuste toimimist ja oma meetodit. Hooldekodu on eraldi kogum, mis asub külas, küla omakorda asub omavalitsuses ning on riiklik tasand. Sotsioloogilistes uuringutes on oluline ka valim. Otsustas juhuvalimi kasuks, saatis ankeedi perekondadele, keegi perest vastas. Üks meetod on paikvaatlus, selgitab kui hooldekodu tegevus koguneb külas ühele territooriumile, siis see on positiivne. Viimane versioon sai valmis augustis 2020. Kokkuvõtlikult jõudis selliste tulemusteni et on mõju erinevatel tasanditel. Selgitab erinevaid tasandeid: riiklik tasand - tegemist on riikliku teenusega, elanikud saavad valida, kuhu nad teenusele lähevad. Tavaline hoolekanne on

Hellenurmes segunenud erihoolekandega. Hellenurmes võimalik tulla maale teenusele. Riiklikul tasandil on teenus reguleeritud väga paljude seadusandlike aktidega. Riiklikul tasandil on mõju positiivne, teenus paraneb. Piirkondlik tasand – tegemist vallas asuva keskmise ettevõttega, mis on stabiilne tööandja. Klientid külastavad kohalikku kauplust. Asutuse tegevus mitmekesistab piirkondlikku sotsiaalteenuse valikut. (Kommentaar, et kauplus on tänaseks kinni pandud).

Kogukonna tasand – lisandub vaba aja teenuste maja, tegevusjuhendajal mõtteid mida isikutega teha, alati jääb neid kes külavahel ringi hulguvad. Asutus anna tööd. Kolitakse tühjaks ka Mustamäe korpus, see on positiivne, teenus koguneb ühte kohta külas. Asutuse tasand – Mõisa majast koliti ja Mustamäelt kolitakse, see on asutuse toimimiseks hea. Klientide elamistingimused paranevad, teenuse kvaliteet paraneb. Klientidele on hooldekodu viimaseks koduks ja see on oluline. Paranevad ka töötajate töötingimused. Ühelgi tasandil negatiivseid mõjusid ei teki.

Küsimus: Milline on rahvusvaheline seadusandlus, mis analüüsis välja tööite. See planeering on küüniline aja kontekstis. Inimesed (hoolealused) on osa kogukonnast. Puuetega inimesed tuleb kaasata kogukonda, aga teete suurema institutsiooni. Tekib meie (külaharvas) ja nemad (hoolealused).

Analüüsi teostaja selgitab oma vaatekohta, et seadusandlus tuleneb ka Euroopa Liidu õigusaktidest. Tekib vaidlus.

Huvitatud isik: Puudub metoodika ruumilise planeerimise sots. analüüsi metoodika kohta. Vald leidis, et SM analüüs ei ole sobilik. Võitegi vaidlema jääda omavahel. Planeeringu eesmärk on elutingimuste parandamine nendel kes elavad Mustamäel. Kui elukorpused valmivad, saab välja kolida.

Vallavalitsus selgitab, et vastavat metoodikat ei ole, kuid oleme andnud ministerruumile teada, et võiks selle koostada.

Kommentaar: Planeeringu algatamisest on palju aega möödas, mistõttu taustsüsteem on muutunud.

Küsimus: Kas olete koostanud palju analüüse. Negatiivseid mõjusid ei ole välja toodud. Kas see on teoreetiliselt võimalik?

Analüüsi teostaja selgitab, et on selles valdkonnas tegev 20 aastat ja tunneb problemaatikat hästi.

Saalisviibijad annavad teada, et ei ole saanud analüüsi küsitlust, keegi nendest ei sattunud valimisse.

Huvitatud isik selgitab, et planeeringuga aitavad külas teenuspakkuval firmal klientidele osutatavad teenust paremaks muuta. Need on kindlad töökohad külas ja ka koroonaja ajal need töökohad ei kao.

Küsitakse, kas on hooldekodu tee ja on vale tee. Väikeses külas ei pea olema nii palju hoolealuseid. Kui negatiivseid mõjusid ei arvestata, siis ei saa planeeringuga edasi minna. SM analüüs räägib asutuse töökorraldusest. Selgitatakse, et ei olda hooldekodu vastu, aga peab olema tasakaal küla ja hooldekodu vahel.

Kommentaari hooldekodu töötaja poolt: Olen hooldekodu poolt, me kõik vananeme, kuhu neid hooldekodusid siis ehitada. Seda planeeringut on vaja. Huvitegevus on meil kõrgel tasemel, töötan hooldekodus. Üksikud hoolealused käivad mööda küla, tavaelanikud joovad poe juures, seda ei märgata.

Kommentaari: Soovisime kuulda SM analüüsi tutvustust, keegi ei ole hooldekodu vastu. Saime asutuse tegevuse kirjelduse, see ei puuduta külaelanikke. Hooldekodu ei pea olema väikeses külas nii suur. Mõisa südamesse tuleb planeeringuga 60 kohta juurde ja see on fakt. Tutvustasite analüüsi meetodid aga analüüsi ennast ei ole. Küla südames elavad inimesed ei

sattunud valimisse ja me ei saanud küsitlusankeeti. Negatiivsete mõjude avaldumisel tuleb tegeleda nende leevendamisega, aga ühtegi negatiivset mõju ei tuvastatudki. Kanalisatsiooni teenuse tarbimine suureneb, kui tulevad kohad juurde, kuna tehakse reoveepuhasti rekonstrueerimine, mis täna töötab täiskoomusel? Praegu on kanalisatsiooni uputused, miks pole hooldekodu kanalisatsioonikaevul resti?

Huvitatud isik selgitab, et reovee kogused ei suurene, on kohtunud Emajõe veevärgiga.

Vallavalitsus: Kohtusime vallavalitsuses Emajõe veevärgi ja hooldekodu esindajatega kanalisatsiooniummistuste teemal, loodame et probleem saab lahendatud. Reovee maht suureneb, kui planeering realiseerub, kuna juurde tuleb kaks uut elukorpust ja olemasolevad hooned jäävad alles. Kui tekib olukord, et reovee maht kasvab hooldekodu tegevuse tõttu, siis oleme valla ja hooldekeskuse vahel sõlmitavas lepingus seda reguleerimas. Emajõe veevõrk sunnib neil reoveepuhasti laiendamiseks vajalikku investeringut kinni maksma.

Kommentaar: Piirkonnakogus ja vallas arutatakse pidevalt kanalisatsiooni probleemi, see ei loo usaldust, kui ettevõtte ei saa oma asju korda.

Kommentaar: SM uuringu slaidil oli kirjas, et ankeedile vastanutest 62% olid hooldekodu töötajad!

Kommentaar: Probleem selles, et hoolealuste õigusi SM analüüs ei käsitle. Puuete inimeste koda on ka valmis SM uuringule hinnangut andma.

Kodanik saalist annab teada, et küla esitab valda kirjaliku pöördumise, mis kajastab külas olevaid päris probleeme.

3. Elva Vallavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Kertu Vuks selgitab valla poolt SM analüüsi koostamiseks väljastatud lähteülesannet. Eesmärk oli tuvastada ja analüüsida planeeringuga kavandatava tegevuse mõju piirkonnale. Analüüsi tulemustest koostatakse kokkuvõtte ja esitatakse ebasoodsat mõju leevendavad meetmed. Selgitab, et osad teemad on töös käsitletud, osad mitte. Seetõttu telliti SM analüüsile eksperthinnang, mille koostas Cumulus Consulting. Eksperthinnangus toodi välja, et analüüs ei anna ülevaadet sellest mis muutub ja milline on muutuste mõju. Analüüs on ebapiisav.
4. Piirkonnakogu esindajad teevad ettekande. Hinnata tuli sotsiaalseid mõjusid, aga sealt ei tulnud välja midagi sellist, mida ootasime. Valimi koostamine ei olnud asjakohane, kui oleks keegi meist saanud küsitluse, oleksime soovinud ka vastata. Tulemus oleks ausam. Miks te ei küsinud ausalt külaelanike käest, enamus vastajaid olid hooldekodu töötajad. Planeering on vastu võetud ja see ei ole halb, piirkonnakogu ei hinda heaks SM analüüsi. Probleeme tuleb hinnata ja leida lahendused koos. Pigem tekitati selle analüüsiga külas vastuolusid.
Huvitatud isik selgitab, et küsimustik saadeti valda, aga vald ei esitanud vastust. Seetõttu läks käiku selline küsimustik. Panime info oma kodulehele, teenuskeskusest sai küsimustiku seni kuni vald selle andmise ära keelas.
Piirkonnakogu: Kaardistame kitsaskohad ja leiame lahendused. SM analüüs ei ole asjalik. Küsitlus oleks pidanud olema laiapõhjaline. Valda ei ole vaja süüdistada, oleksite leidnud need võimalused kuidas küsimustikku esitada.
Vallavalitsus selgitab, et negatiivsed mõjud on paratamatud, aga nendega tuleb koos kogukonnaga tegeleda, see on eesmärk.
Huvitatud isik selgitab, et nende eesmärk on pakkuda paremat teenust, klientidele on vaja rohkem ruumi. Hiljem saame ka kogukonnaga arutada, mis ruumides ja mida tegema hakatakse.
Kertu Vuks teeb kokkuvõtte ning koosolek lõpeb 19.40.